

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

14 Αυγούστου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4414

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 222

Ίδρυση Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με τη Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών - Μηχανικών Γεωπληροφορικής, του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου Αθηνών με τίτλο «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και τη Στρατηγική» («Theoretical and Applied Geopolitical Analysis in International Relations and Strategy»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88 αυτού.

2. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

3. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

4. Τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

5. Το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124).

6. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση, Σύστημα μεταφοράς και συσσω-

ρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 αυτού.

7. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (Β' 1466).

8. Την υπ' αρ. 1432/20-01-2023 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (Β' 392).

9. Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων.

10. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (υπ' αρ. 5η/12-01-2024 συνεδρίαση).

11. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης της Σχολής Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών - Μηχανικών Γεωπληροφορικής, του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου Αθηνών (υπ' αρ. 6η/09-02-2024 συνεδρίαση).

12. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΜΠ (υπ' αρ. 5η/05-04-2024 συνεδρίαση).

13. Το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (συνεδρία 7η/23-07-2024).

14. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (υπ' αρ. 20η/30-7-2024 συνεδρίαση).

15. Την απόφαση πιστοποίησης του Συμβουλίου Αξιολόγησης και Πιστοποίησης της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.) (συνεδρία 51η/08-07-2025).

16. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (υπ' αρ. 14η συνεδρίαση 29-07-2025).

17. Το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

18. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ -ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει:

Την ίδρυση του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με τη Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών - Μηχανικών Γεωπληροφορικής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου Αθηνών με τίτλο «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και τη Στρατηγική» («Theoretical and Applied Geopolitical Analysis in International Relations and Strategy»),

από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, σύμφωνα με τον ν. 4957/2022 και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

1.1 Σκοπός του Δ.Π.Μ.Σ. «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και τη Στρατηγική» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της Γεωπολιτικής θεωρίας και των διεπιστημονικών προσεγγίσεων και εφαρμογών της σε πεδία των κοινωνικών, νομικών και θετικών επιστημών που θα αποβλέπει:

α) Στην εμβάθυνση της εκπαίδευσης των φοιτητών/τριών σε ζητήματα i) Θεωρίας της Γεωπολιτικής Ανάλυσης, ii) εφαρμογών της στο Διεθνές Δίκαιο, στο φαινόμενο του Πολέμου και της διαχείρισης της ισχύος, iii) Χαρτογραφικής αναπαράστασης και κατανόησης των φαινομένων, καθώς εφαρμογών Γεωπαρατήρησης και Ανάλυσης του Χώρου εντός του Γεωπολιτικού Υπερσυστήματος και των Συστημάτων του.

Τα ανωτέρω αποσκοπούν στην οργανική διασύνδεση των προαναφερθέντων γνωστικών πεδίων, ώστε να καταστούν διαχειρίσιμα από τους φοιτητές.

β) Στην προαγωγή και την ανάπτυξη της έρευνας στις ως άνω επιστημονικές περιοχές, μέσω της εξοικείωσης των φοιτητών/τριών με τις σύγχρονες θεωρίες και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους στις προηγμένες τεχνικές, τις σχετικές με τη θεωρία και τις εφαρμογές της στα οικεία πεδία, καθώς και μέσω της εμπράκτου μύησης τους στην επιστημονική έρευνα.

1.2 Το Δ.Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (MSc) στη «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και τη Στρατηγική» («Theoretical and Applied Geopolitical Analysis in International Relations and Strategy»), μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

1.3 Ο μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. απονέμεται από το Τμήμα Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με αναφορά και της συνεργαζόμενης Σχολής Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών - Μηχανικών Γεωπληροφορικής, του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου Αθηνών.

1.4 Μαθησιακά αποτελέσματα, προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση του Δ.Π.Μ.Σ.

α) Το Δ.Π.Μ.Σ. αποτελεί εξαιρετικά πλούσια και επικαιροποιημένη δεξαμενή επιστημονικών γνώσεων, μεθοδολογίας και επιστημονικών τεχνικών, έχοντας ως κύριο στόχο την ανάπτυξη στρατηγικής σκέψης, κριτικού πνεύματος, και πρακτικών δεξιοτήτων δημιουργώντας μια νέα, διεπιστημονικής φύσης, γενιά διεθνών αναλυτών και στρατηγιστών, ικανών να αναλύουν ορθολογικά και να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά εντός του διευρυμένου διεθνούς περιβάλλοντος, σε ζητήματα αμύνης, ασφαλείας και στη χάραξη στρατηγικών επιλόγων εθνοκρατικών ή υπερεθνικών δρώντων έχοντας γνώση υψηλής αξίας εφαρμογών μέσω της διεπιστημονικής προσέγγισης.

β) Με την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος, ο/η κάτοχός του, έχει όλα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, ώστε να απορροφηθεί από υπηρεσίες του στενού και ευρύτερου δημοσίου τομέα, ακριβώς όπως οι κάτοχοι μεταπτυχιακών διπλωμάτων συναφών επιστημονικών πεδίων, όπως οι διεθνείς σχέσεις, οι ευρωπαϊκές σπουδές, οι στρατηγικές σπουδές, οι πολιτικές, νομικές και οικονομικές επιστήμες, η γεωπληροφορική, η γεωπαρατήρηση και οι εφαρμογές αυτών.

γ) Με την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος, ο/η κάτοχός του είναι σε θέση να εισέλθει επίσης και στον ιδιωτικό τομέα, είτε ως στέλεχος ερευνητικών ινστιτούτων και κέντρων με αντικείμενο την Γεωπολιτική, Γεωστρατηγική, Διεθνείς Σχέσεις, καθώς και την Ασφάλεια και Άμυνα της χώρας. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι κατά τα τελευταία έτη, όλο και περισσότερες μεγάλες πολυεθνικές αλλά και μικρότερες εταιρίες ακολουθούν την διεθνή πρακτική, αξιοποιώντας την γεωπολιτική ανάλυση, εντασσόμενη στο risk analysis, στην οποία ενέχονται εθνοκρατικοί αλλά και διεθνείς δρώντες, ώστε να μειώσουν την επικινδυνότητα των ενεργειών τους τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο.

δ) Η διεπιστημονική κατάρτιση που λαμβάνουν οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες στο εν λόγω Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα, αποτελεί ασφαλές εχέγγυο, για εκείνους/ες οι οποίοι/ες θα επιθυμούσαν να επιλέξουν περαιτέρω εμβάθυνση, ερευνητικού χαρακτήρα, σε ένα ερευνητικό πρόγραμμα που θα οδηγήσει τον/την ενδιαφερόμενο/η στην επιστημονική κατάρτιση και εν τέλει στην διεξαγωγή Διδακτορικής Διατριβής, σε εγχώρια και διεθνή ακαδημαϊκά Ιδρύματα.

ΑΡΘΡΟ 2. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Εντατικού Δ.Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τον ν. 4957/2022 είναι:

2.1 Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2 Σε επίπεδο Διδρυματικού ΠΜΣ αρμόδια όργανα είναι:

2.2.1 Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΣ): συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ, κατόπιν εισήγησης των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων φορέων, και αποτελείται από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ). Η Ε.Π.Σ. του Δ.Π.Μ.Σ. «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και την Στρατηγική» («Theoretical and Applied Geopolitical Analysis in International Relations and Strategy»), όπως ορίζεται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας, είναι πενταμελής και αποτελείται από τέσσερα (4) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του ΕΚΠΑ και ένα (1) μέλος ΔΕΠ της Σχολής Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών - Μηχανικών Γεωπληροφορικής, του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου Αθηνών. Στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών δύνανται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι να:

α) Εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα τροποποίησης

του Δ.Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Δ.Π.Μ.Σ.,

β) ορίζει τον/ην Διευθυντή/ρια του Δ.Π.Μ.Σ.,

γ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Δ.Π.Μ.Σ.,

δ) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων/ουσών του Δ.Π.Μ.Σ. και δύναται να αιτηθεί στις Συνελεύσεις των συνεργαζόμενων φορέων την ανάθεση επικοινωνικού διδακτικού έργου στο Δ.Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες τους, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Δ.Π.Μ.Σ.

ε) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών και ορίζει τον/ην επιβλέποντα/ουσα ανά εργασία,

στ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

ζ) συντάσσει και εγκρίνει τον απολογισμό του Δ.Π.Μ.Σ.,

η) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/ριες τη διεξαγωγή επικοινωνικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών των συνεργαζόμενων φορέων,

θ) επιλαμβάνεται οιοδήποτε ζητήματος που αφορά τις σπουδές των μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών και την λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ.,

η) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

2.2.2 Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Σ.Ε. έχει διετή θητεία και αποτελείται από τον/την Διευθυντή/τρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών Δ.Ε.Π. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών/τριών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημα-

ϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

2.2.3 Ο/Η Διευθυντής/ρια του Δ.Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων φορέων, κατά προτεραιότητα βαθμίδα καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή, για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Στην περίπτωση του Δ.Π.Μ.Σ. «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και την Στρατηγική» («Theoretical and Applied Geopolitical Analysis in International Relations and Strategy») ορίζεται ως Διευθυντής/ρια του Δ.Π.Μ.Σ. από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών ένα (1) μέλος ΔΕΠ που ανήκει στο Τμήμα Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.

Ο/Η Διευθυντής/ρια του Δ.Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Προεδρεύει της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. προς την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών,

γ) εισηγείται προς την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και τα λοιπά όργανα του Δ.Π.Μ.Σ. και του ΑΕΙ θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος/η του Δ.Π.Μ.Σ. και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Δ.Π.Μ.Σ. και του Κανονισμού Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Προγραμμάτων Σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Δ.Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Δ.Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/ρια του Δ.Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.3 Γραμματειακή Υποστήριξη

α) Η Γραμματεία Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών (που είναι το επισπεύδον Τμήμα) είναι αρμόδια για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και την Στρατηγική» («Theoretical and Applied Geopolitical Analysis in International Relations and Strategy»).

β) Δεδομένου ότι για το Δ.Π.Μ.Σ. «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και την Στρατηγική» («Theoretical and Applied Geopolitical Analysis in International Relations and Strategy»), προβλέπονται τέλη φοίτησης, το Δ.Π.Μ.Σ. διατηρεί τη δυνατότητα πρόσληψης εξωτερικών συνεργατών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για περαιτέρω γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι και πάλι βρίσκονται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.

ΑΡΘΡΟ 3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

3.1 Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Πολυτεχνικών Σχολών, Νομικής, Οικονομικών Επιστημών, Πολιτικών Επιστημών, Διεθνών Σχέσεων, Θετικών Επιστημών, Σχολών Επιστημών Υγείας, Ανθρωπιστικών Επιστημών, Κοινωνικών Επιστημών, Φιλοσοφικών Σχολών, Σχολών Περιφερειακών Σπουδών (Area and Regional Studies, Raumwissenschaften, Études Régionales), όπως και Τμημάτων Μετάφρασης και Διερμηνείας της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

3.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τριάντα (30) φοιτητές/τριες ανά ακαδημαϊκό έτος. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Δ.Π.Μ.Σ. και την αναλογία φοιτητών/τριών-διδασκόντων/ουσών, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των μεταπτυχιακών διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

3.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

3.4 Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Δ.Π.Μ.Σ., εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

ΑΡΘΡΟ 4. ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

4.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις της παρούσας απόφασης.

4.2 Κάθε Μάιο, με απόφαση της της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ., δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ. και των συνεργαζόμενων φορέων προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Δ.Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

4.3 Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. ορίζει επιτροπή επιλογής εισακτέων, η οποία αποτελείται τουλάχιστον από τρία μέλη ΔΕΠ που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ., και της αναθέτει τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων

4.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής
- Βιογραφικό σημείωμα
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας (επιπέδου B2 ή ανώτερου)

- Συστατικές επιστολές
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του Δ.Π.Μ.Σ., γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους.
- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

4.5 Για τους/τις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα.

Η επιτροπή ελέγχει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής συμπεριλαμβάνονται στο σχετικό Μητρώο των αλλοδαπών ιδρυμάτων που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Αν το ίδρυμα της αλλοδαπής ανήκει στον κατάλογο ιδρυμάτων του άρθρου 307, του Νόμου 4957/2022, τότε ο υποψήφιος υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι

4.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου: 25 %
- Συνάφεια του πτυχίου ΑΕΙ και των γνώσεων του υποψηφίου με το γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.: 10%
- Πιστοποιημένη γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας (πλην της Αγγλικής/προαπαιτούμενο): 5%
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια: 10%
- Σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα: 10%
- Προφορική συνέντευξη σε τριμελή επιτροπή οριζόμενη από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών: 40%

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η επιτροπή επιλογής εισακτέων καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

Οι επιτυχόντες/ούσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την απόφαση έγκρισης αποδοχής τους.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες/σες υποψήφιοι/ες, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Δ.Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ούσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

ΑΡΘΡΟ 5. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

5.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

5.2 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του/της φοιτητή/τριας και έγκριση από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών. Η παράταση δεν υπερβαίνει τον αριθμό εξαμήνων της κανονικής φοίτησης του Δ.Π.Μ.Σ. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

5.3 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ., δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Δ.Π.Μ.Σ. μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.4 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης αξιολογείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

ΑΡΘΡΟ 6. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1 Το Δ.Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Κάθε εξάμηνο σπουδών (χειμερινό-εαρινό) διαρθρώνεται σε δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και δύο (2) εβδομάδες εξετάσεων.

6.2 Για την απόκτηση διπλώματος του Δ.Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνουν και σειρές σεμιναριακών διαλέξεων.

6.3 Η γλώσσα διδασκαλίας και συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική, ενώ σε εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. πρόσκληση ξένων ομιλητών) η διδασκαλία μαθήματος ή σεμιναρίου δύναται να διεξαχθεί εν όλω ή εν μέρει στην αγγλική γλώσσα.

6.4 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

6.5 Η έναρξη της εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται κατά την διάρκεια του Γ' εξαμήνου σπουδών, αφού ο φοιτητής/τρια έχει κατοχυρώσει όλα τα μαθήματα των δύο (2) προηγούμενων εξαμήνων και πιστώνεται με δεκαεπτά (17) ECTS.

6.6 Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 7 της παρούσας απόφασης.

6.7 Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων του Δ.Π.Μ.Σ. «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και την Στρατηγική» («Theoretical and Applied Geopolitical Analysis in International Relations and Strategy») διαμορφώνεται ως εξής:

Α. Πρόγραμμα Σπουδών

Α' Εξάμηνο (Χειμερινό)		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές ώρες εξαμηνιαίως	ECTS
Γεωπολιτική Ι: Επιστημολογία και Μεθοδολογία Συστημικής Γεωπολιτικής Αναλύσεως	39	10
Χαρτογραφία (ΣΑΤΜΜΓ)	39	7
Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο	39	7
Μαθήματα Επιλογής (επιλέγεται 1)		
Γεωστρατηγική Ανάλυση των Εξοπλισμών και των Συγχρόνων Οπλικών τεχνολογιών	39	6
Σύγχρονα ζητήματα διεθνούς δικαίου: Νομικοί περιορισμοί στη βία με ένοπλες συρράξεις	39	6
Ιδεολογία και πολιτική από την Οθωμανική Αυτοκρατορία στη Σύγχρονη Τουρκία	39	6
Σύνολο	168	30

Β' Εξάμηνο (Εαρινό)		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές ώρες εξαμηνιαίως	ECTS
Εισαγωγή στα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (ΣΓΑ/GIS) - Χρήση στη Συστημική Γεωπολιτική Ανάλυση	39	10
Ανάλυση Χώρου και Στρατηγική Εκτίμηση Επιπτώσεων (ΣΑΤΜΜΓ)	39	7
Μελετώντας τη σύγχρονη Μέση Ανατολή: Θεωρήσεις, θεωρίες, μέθοδοι	39	7
Μαθήματα Επιλογής (επιλέγεται 1)		
Μαθηματικές εφαρμογές στην ΣΓΑ	39	6
Γεωπολιτική II: Σεμιναριακές εφαρμογές	39	6
Εθνική ταυτότητα: θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα	39	6
Σύνολο	156	30

Γ' Εξάμηνο (Χειμερινό)		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές ώρες εξαμηνιαίως	ECTS
Σύγχρονες τεχνολογίες Τηλεπισκόπησης για την παρατήρηση του Φυσικού Περιβάλλοντος (ΣΑΤΜΜΓ)	39	7
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	-	17
Μαθήματα Επιλογής (επιλέγεται 1)		
Γεωπολιτική διαστήματος-δορυφορικά συστήματα	39	6
Διεθνής Διπλωματία και Στρατηγική	39	6
Μέθοδοι Ανάλυσης Πολιτικού λόγου	39	6
Σύνολο	78	30

Σεμινάριο: Συγγραφή επιστημονικής και ακαδημαϊκής εργασίας
Διδακτικές ώρες: 12 (4 τρίωρα, στην αρχή του εξαμήνου)

Το σεμινάριο έχει στόχο να εξοικειώσει τους φοιτητές με την τεχνική συγγραφής επιστημονικής και ακαδημαϊκής εργασίας και τα στάδια ανάπτυξης αυτής: από την προετοιμασία μιας ερευνητικής πρότασης έως την ολοκληρωμένη σύνταξη της ακαδημαϊκής εργασίας. Το σεμινάριο περιλαμβάνει τέσσερα τρίωρα μαθήματα και ολοκληρώνεται με κατάθεση γραπτής εργασίας. Η παρακολούθηση και η επιτυχία σε αυτό το σεμινάριο δεν είναι υποχρεωτική αλλά είναι απαραίτητη προκειμένου καθένας/καθεμία εκ των μεταπτυχιακών φοιτητών να αναλάβει γραπτή εργασία μαθήματος και - στο τέλος - μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Α' Εξάμηνο (Χειμερινό)

• Γεωπολιτική I: επιστημολογία και μεθοδολογία συστημικής γεωπολιτικής αναλύσεως

Σκοπό του μαθήματος αποτελεί η ανάδειξη, περιγραφή, ανάλυση της επιστημολογικής θεωρητικής και μεθοδολογικής βάσεως, επί της οποίας εδράζεται η Σύγχρονη Συστημική Γεωπολιτική Ανάλυση καθώς και η ανάδειξη της σημασίας των μεθοδολογικών δεικτών, ως εργαλείων αναλύσεως αφενός γενικώς, αφετέρου στο πλαίσιο της Συστημικής Γεωπολιτικής Αναλύσεως, ειδικώς. Σκοπό επίσης αποτελεί η κατανόηση, μέσω της περιγραφής και της αναλύσεως, της δράσεως των εθνοκρατικών και υπερεθνικών διεθνών δρώντων (Διεθνών Πόλων Ισχύος) στο πλαίσιο του Γεωπολιτικού Υπερσυστήματος, υπό το πρίσμα του ευρέως φάσματος της Γεωστρατηγικής Συνθέσεως, και των ιστορικών προσεγγίσεων των διαφόρων σχολών Γεωπολιτικής σκέψης.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Δίδεται έμφαση στη κατανόηση και αυστηρή χρήση του ορολογικού και εννοιολογικού υπόβαθρου και των μεθοδολογικών συγκροτήσεων αναλύσεως των βασικών επιστημολογικών προσεγγίσεων. Αναλύονται οι Ποπεριανή, Κουνιανή και Λακατιανή επιστημονικές προσεγγίσεις. Επίσης, αναλύεται ο ορισμός της Γεωπολιτικής σε αντιδιαστολή με αυτόν της Γεωστρατηγικής, ενώ προτείνεται η πληρεστέρα, επιστημονικώς, μέθοδος για την ανάλυση "του διεθνούς γίνεσθαι", δηλαδή, αυτή της Σύγχρονης Συστημικής Γεωπολιτικής Αναλύσεως με την εισαγωγή και την κριτική παρουσίαση των εννοιών των απλών και σύνθετων δεικτών, με επιστέγασμα την καινοτόμο πρόταση δημιουργίας Παρατηρητηρίου Γεωπολιτικής. Αναφορικός με τις Γερμανική, Αγγλοσαξονική και Γαλλική σχολές γεωπολιτικής σκέψης, αυτές περιγράφονται και αναλύονται διεξοδικώς, ενώ βάσει της μεθοδολογίας της Συγχρόνου Συστημικής Γεωπολιτικής Αναλύσεως εξετάζονται οι επιμέρους παράμετροι της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής στο πλαίσιο των μεταψυχροπολεμικών ισορροπιών με αναφορά στις συστημικές και υπο-συστημικές/διμερείς περιπτώσεις.

• Χαρτογραφία

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση του ρόλου της δύναμης και της επιρροής των χαρτών στη γεωπολιτική, ξεπερνώντας τον ρόλο τους ως απλά εργαλεία πλοήγησης. Είναι δυναμικά αποθετήρια γνώσης που διαμορφώνουν

τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε και αλληλεπιδρούμε με τον κόσμο μας. Στον τομέα της γεωπολιτικής, οι χάρτες δεν είναι απλώς εικονογραφήσεις φυσικών συνόρων, αποτελούν εργαλεία της κρατικής τέχνης, προσφέροντας μια οπτική γλώσσα για τον καθορισμό, την επιβεβαίωση και, μερικές φορές, την υποστήριξη εδαφικών διεκδικήσεων. Η γεωγραφία και οι χάρτες είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένοι, καθώς παρέχουν ένα χωρικό πλαίσιο για την κατανόηση των σχέσεων μεταξύ των τόπων, των λαών και των πόρων. Επιπλέον, καθ' όλη την ιστορία, οι χάρτες έπαιξαν καίριο ρόλο στον πλούτο αφηγημάτων, κατακτήσεων και την πορεία των εθνών. Συλλαμβάνουν την ουσία ενός χρόνου και ενός τόπου, αντανakλώντας την πολιτική, πολιτιστική και περιβαλλοντική δυναμική μιας συγκεκριμένης εποχής. Ουσιαστικά, οι χάρτες δεν είναι στατικές αναπαραστάσεις αλλά λειτουργούν ως δυναμικά και επιδραστικά μέσα στη γεωπολιτική, τη γεωγραφία και την ιστορία, προσφέροντας ένα παράθυρο στις πολυπλοκότητες του αιώνια εξελισσόμενου κόσμου μας.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα δομείται στις ακόλουθες 5 ενότητες: α) Εισαγωγή: Χάρτες και Γεωπολιτική - Βασικές χαρτογραφικές αρχές - Ιστορία της Χαρτογραφίας, β) Χαρτογραφική επιστήμη: Είδη χαρτών, συστήματα αναφοράς, χαρτογραφικές προβολές, χαρτογραφικός σχεδιασμός και συμβολισμός, γ) Χαρτογραφία και τεχνολογίες Γεωπληροφορικής: Ψηφιακές τεχνολογίες, Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών, Μέθοδοι Γεωχωρικής Ανάλυσης, δ) Χρήση χαρτών στη Γεωπολιτική: Χαρτογραφία και Διεθνές Δίκαιο, πώς τα κράτη χρησιμοποιούν χάρτες για να καθορίσουν και να επιβεβαιώσουν τα σύνορά τους, χάρτες προπαγάνδας στην ιστορία, εντοπισμός μεροληπτικών χαρτών, χρήση χαρτών στην κατανόηση επίλυση συρράξεων και γεωπολιτικών σεναρίων, ε) Χαρτογραφικές εφαρμογές Γεωπολιτικής: Δημιουργία χαρτογραφικών προϊόντων για περιοχές γεωπολιτικού ενδιαφέροντος, ανάδειξη φαινομένων μέσω θεματικών χαρτών, μελέτη ιστορικών χαρτών με γεωπολιτικό ενδιαφέρον, διαδραστικοί και αφηγηματικοί χάρτες, κ.ά.).

• Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στις έννοιες του διεθνούς δικαίου και η εξοικείωση τους με τη χρήση του διεθνούς δικαίου ως εργαλείου ενίσχυσης της εγκυρότητας του γεωπολιτικού υποδείγματος, στο πλαίσιο της συστημικής γεωπολιτικής ανάλυσης.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Στη συστημική γεωπολιτική ανάλυση, οι αποφάσεις των διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων είναι στοιχεία ιδιαίτερος κρίσιμα, και τούτο διότι δυνητικά, μπορούν να προκαλέσουν μεγάλη ανακατανομή της ισχύος σε συστημικό, υποσυστημικό και υπερσυστημικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, έμφαση θα δοθεί στην ανάδειξη αυτής της σχέσης ισχύος-διεθνούς δικαίου, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της συστημικής γεωπολιτικής ανάλυσης και κατ'επέκταση, ένα σημαντικό παράγοντα στην ακρίβεια του γεωπολιτικού υποδείγματος.

• Σύγχρονα ζητήματα διεθνούς δικαίου: νομικοί περιορισμοί στη βία σε ένοπλες συρράξεις

Στη συστημική γεωπολιτική ανάλυση, τα διεθνοπολιτικά και διεθνοδικαιϊκά δεδομένα, το διεθνές Δίκαιο (hard και soft law) και ειδικά οι αποφάσεις των διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων (διεθνής νομολογία) είναι στοιχεία ιδιαίτερος κρίσιμα και θα πρέπει να σταθμίζονται ιδιαίτερα σε μια γεωπολιτική εκτίμηση, και τούτο δυνητικά, μπορούν να αποτελέσουν παράγοντες σημαντικής ανακατανομής της ισχύος σε συστημικό, υποσυστημικό και υπερσυστημικό επίπεδο. Στόχο του μαθήματος συνιστούν ενός η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη χρήση του Διεθνούς Δικαίου ως εργαλείου ανήκοντος, ως προς μεν την φιλοσοφία του στον «Πολιτισμικό» Πυλώνα της Μεθόδου ως προς δε την εφαρμογή του στον «Πολιτικό» πυλώνα της Μεθόδου του γεωπολιτικού υποδείγματος, στο πλαίσιο της συστημικής γεωπολιτικής ανάλυσης των ελληνικών ζητημάτων εξωτερικής πολιτικής και αφετέρου, η εκ βάθους κατανόηση της γεωπολιτικής προσέγγισης των ζητημάτων που αφορούν την εφαρμογή των διεθνοδικαιϊκών πράξεων και συναφών δεδομένων που προέρχονται ή εκπηγάζουν από το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο, σε κάθε περίπτωση που μελετάται ιδιαίτερα σε μια δεδομένη γεωπολιτική ανάλυση. Περιεχόμενο του μαθήματος: η κριτική επισκόπηση στοχευμένων θεματικών του διεθνούς ποινικού δικαίου και του διεθνούς δικαίου των ενόπλων συρράξεων, που η εξέτασή τους εξυπηρετεί μαθησιακά την ανωτέρω προβληματική, και, παράλληλα, η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις θεωρητικές αρχές και τις βασικές έννοιες του διεθνούς ποινικού δικαίου και του διεθνούς δικαίου ενόπλων συρράξεων, καθώς και τις διαδικασίες εφαρμογής τους ανά την υφήλιο, αποτελεί επίσης σκοπό της διδασκαλίας του εν λόγω γνωστικού αντικειμένου.

• Γεωστρατηγική ανάλυση των εξοπλισμών και των συγχρόνων οπλικών τεχνολογιών

Σκοπός του μαθήματος είναι η καταγραφή, μελέτη και ανάλυση σύγχρονων οπλικών τεχνολογιών και πολεμικών μεθοδολογιών και η αλληλεπιδραστική σχέση που μπορεί να έχουν με άλλους παράγοντες διαμόρφωσης του διεθνούς συστήματος. Ως επιστημονική μεθοδολογία χρησιμοποιείται η Συστημική Γεωπολιτική Ανάλυση, όπως αυτή έχει οριστεί από τον Ομότιμο Καθηγητή Ι.Θ. Μάζη. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη μελέτη του περιβάλλοντος ισχύος που διαμορφώνεται από τη σύνθεση των σύγχρονων οπλικών τεχνολογιών με άλλους γεωπολιτικούς παράγοντες σε επιμέρους περιοχές, κρίσιμης σημασίας, του διεθνούς συστήματος. Ορισμένες εξ αυτών είναι ο Αρκτικός Ωκεανός, οι Σινικές Θάλασσες και η Ευρύτερη Μέση Ανατολή (EMA).

Περιεχόμενο του μαθήματος: Μελέτη των οπλικών συστημάτων που συνδυάζονται με μια σειρά από γεωγραφικές αλλαγές μείζονος σημασίας στον πλανήτη, δημιουργώντας μια νέα γεωστρατηγική πραγματικότητα. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται σε οπλικές τεχνολογίες και πολεμικές μεθοδολογίες που προσφέρουν τη δυνατότητα σε μεγάλες ευρασιατικές δυνάμεις να ελέγχουν τις εγγύς θάλασσες στην περιφέρεια της Ευρασίας και το πλέγμα των κλειστών θαλασσών στην «Παγκόσμια Νήσο» (World Island), δηλαδή στο σύμπλεγμα Ευρασίας - Αφρικής. Επίσης, εξετάζονται ασύμμετρες πολεμικές

ικανότητες που ενδέχεται να επιτρέψουν σε ανερχόμενες διεθνείς δυνάμεις, με προεξάρχουσα την Κίνα, να αμφισβητήσουν την αμερικανική πρωτοκαθεδρία στον χώρο της στρατιωτικής ισχύος και να διαμορφώσουν ένα καινοφανές διεθνές σύστημα. Έμφαση δίδεται στον εντοπισμό συνεργιών (synergies) μεταξύ διαφόρων μορφών πολέμου και προβολής ισχύος, όπως είναι ο κυβερνοπόλεμος (cyber warfare), ο πυρηνικός πόλεμος και ο πόλεμος στο διάστημα, έτσι ώστε να προκύπτει μια σύνθετη εικόνα του διαμορφούμενου στρατηγικού περιβάλλοντος. Πιο συγκεκριμένα, προσεγγίζονται κριτικά τα ακόλουθα: συστήματα και μεθοδολογίες Αντιπρόσβασης και Άρνησης Περιοχής (A2/AD) και εφαρμογή τους από την Κίνα, τη Ρωσία, το Ιράν και άλλες χώρες. Η έννοια των High End Asymmetrical Threats (HEAT). Η σύνδεση των αγγλοσαξονικών γεωπολιτικών μοντέλων των Mackinder - Spykeman και των επιγόνων τους με τη νέα γεωγραφία ισχύος που διαμορφώνεται στην Ευρασία χάρη στη σύνθεση νέων οπλικών τεχνολογιών και πολεμικών μεθοδολογιών, αλλαγών στη γεωγραφία και πολιτικών εξελίξεων. Η έννοια της «Αδιάλειπτης Ευρασίας» (Seamless Eurasia) και τα οπλικά συστήματα που επιτρέπουν την υλοποίησή της. Η καινοφανής μορφή του διαμορφούμενου διεθνούς συστήματος που εξελίσσεται σε «Ασύμμετρα Πολυπολικό». Η μελέτη νέων ενεργειακών τεχνολογιών προερχόμενων από στρατιωτική έρευνα και ανάπτυξη και ο ρόλος τους στη διεθνή γεωγραφία της ενέργειας και στις ισορροπίες ισχύος ανά τον κόσμο. Η αξιολόγηση ενός νέου είδους πυρηνικού πολέμου που βρίσκεται υπό διαμόρφωση. Το μέλλον των ρομποτικών οπλικών συστημάτων και τα πολιτισμικά προβλήματα της Δύσης.

• Ιδεολογία και πολιτική από την Οθωμανική Αυτοκρατορία στη Σύγχρονη Τουρκία

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με το ιδεολογικό ρεύμα του οθωμανισμού και τις συνταγματικές ιδέες των Νέο-Οθωμανών, τα ρεύματα του Ισλαμισμού/Πανισλαμισμού κατά την περίοδο του Αβδουλχαμίτ Β' (1876-1909), του Τουρκισμού/Παντουρκισμού στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και την πολιτική ιδεολογία του Ζιγιά Γκιόκαλπ. Με τις πολιτικές ιδέες και τους κυριότερους εκφραστές αυτών, καθώς και με τις κεντρικές πολιτικές επιλογές, όπως αναπτύχθηκαν τον 19ο αι. στην Οθωμανική Αυτοκρατορία μέχρι το τέλος της. Επίσης το μάθημα στοχεύει στην ανάδειξη και ανάλυση των ιδεολογιών του κεμαλισμού, τουρκικού εθνικισμού, ισλαμισμού και των πολιτικών διακυβέρνησης (με τους κυριότερους εκφραστές αυτών) όπως εκδηλώθηκαν και εξελίχθηκαν στην Τουρκική Δημοκρατία από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα. Ο στόχος του μαθήματος είναι διττός: όχι απλώς η κατανόηση και γνώση των πολιτικών και ιδεολογιών που έχουν διαμορφώσει την Οθωμανική αυτοκρατορία και την σημερινή Τουρκία, αλλά και η γνώση, κριτική αξιολόγηση και χρήση της σχετικής βιβλιογραφίας.

Το περιεχόμενο του μαθήματος: το μάθημα διακρίνεται κριτικά και ιστορικά σε δύο ευρύτερα θεματικά μέρη. Το πρώτο αφορά την πρόσληψη των δυτικών ιδεών, ειδικότερα του Διαφωτισμού και της Γαλλικής

Επανάστασης και τις επιπτώσεις τους στην ανάπτυξη των ιδεολογικών ρευμάτων στην Οθωμανική αυτοκρατορία. Τα ιδεολογικά ρεύματα των Νέο-οθωμανών και την ανάπτυξη των συνταγματικών ιδεών. Εξετάζεται το ιδεολογικό ρεύμα του Ισλαμισμού/Πανισλαμισμού, η διάδοσή και η εξέλιξη του. Η χρήση του Ισλάμ, η εξέλιξή του από θρησκευτική ταυτότητα σε πολιτική ιδεολογία και ο θεσμός του οθωμανικού χαλιφάτου. Το ιδεολογικό ρεύμα του Τουρκισμού/Παντουρκισμού, η πολιτική ιδεολογία του Ζιγιά Γκιόκαλπ, η εξέλιξη και οι επιπτώσεις της στην ανάπτυξη της τουρκικής εθνικής ταυτότητας. Το δεύτερο μέρος επικεντρώνεται στη μελέτη, κριτική γνώση και συγκριτική ανάλυση: α) των ιδεολογικών προτάσεων και στόχων του κεμαλισμού, του τουρκικού εθνικισμού, του ισλαμισμού - καθώς και των κύριων εκφραστών τους, β) των κομμάτων που έχουν συνδεθεί με τις ιδεολογίες αυτές, και γ) της πολιτικής που έχει εφαρμοστεί ή προταθεί μέσα στα πλαίσια αυτών των ιδεολογιών.

Β' Εξάμηνο (Εαρινό)

• Εισαγωγή στα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (ΣΓΠ/GIS) - Χρήση στην Συστημική Γεωπολιτική Ανάλυση

Σκοπός του μαθήματος του εν λόγω γνωστικού αντικείμενου είναι να παρουσιαστούν στους/στις φοιτητές/τριες τα βασικά χαρακτηριστικά των γεωγραφικών δεδομένων και οι βασικές δυνατότητες των συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών ώστε να μπορούν να τα χρησιμοποιούν ως εργαλείο στη συστημική γεωπολιτική ανάλυση.

• Ανάλυση Χώρου και Στρατηγική Εκτίμηση Επιπτώσεων

Προσφέρεται η απαραίτητη τεχνική και θεσμική γνώση και εξοικείωση με τις βασικές έννοιες της διαδικασίας Στρατηγικής ΕΠΕ από Αγωγούς Ενέργειας και άλλα διασυνοριακά Σχέδια και Προγράμματα.

Στόχος είναι η κατανόηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου της Στρατηγικής ΕΠΕ σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

• Μελετώντας τη σύγχρονη Μέση Ανατολή: Θεωρήσεις, θεωρίες, μέθοδοι.

Το μάθημα επιδιώκει να εισάγει τους συμμετέχοντες στην ακαδημαϊκή μελέτη της Μέσης Ανατολής και ιδίως στις θεωρίες, θεωρήσεις και μεθοδολογικές οδούς μέσω των οποίων έχει επιχειρηθεί να μελετηθεί και να αναλυθεί η Μέση Ανατολή από πανεπιστημιακούς και διανοούμενους του δυτικού κόσμου, κατά τον εικοστό και εικοστό πρώτο αιώνα, με έμφαση στα τελευταία πενήντα χρόνια.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Στο μάθημα συζητούνται οι κυρίαρχες διανοητικές/θεωρητικές τάσεις και προσεγγίσεις που έχουν εμφανιστεί στο πεδίο μελέτης του μεσανατολικού και ισλαμικού κόσμου, καθώς και οι θεωρήσεις που στόχευσαν να θέσουν τη γνώση στην υπηρεσία της ισχύος, μ' άλλα λόγια που συνδέθηκαν με την εξωτερική πολιτική και την στρατηγική των δυτικών δυνάμεων, και κυρίως των ΗΠΑ.

Στο μάθημα θα μελετηθούν κείμενα και απόψεις σχετικά με τη Μέση Ανατολή και τον ισλαμικό κόσμο από τους: Hamilton Gibb, Bernard Lewis, Edward Said, Samuel Huntington, Roger Owen, John Esposito, Peter Mandaville κ.ά.

- Μαθηματικές εφαρμογές στην ΣΓΑ

Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η πρακτική εφαρμογή της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης (ΣΓΑ) τόσο με ποσοτικές, όσο και με ποιοτικές μεθόδους ανάλυσης, ενώ έμφαση δίνεται στην διαχείριση και ανάλυση δεδομένων και αριθμοδεικτών, στον στοχευμένο εντοπισμό γεωπολιτικών συστημάτων και συμπλόκων και στην ανάδειξη και ανάλυση τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Ειδικότερα, επιχειρείται η εξοικείωση των φοιτητών με τις καλές πρακτικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις στην χρήση της ΣΓΑ, ενώ παρουσιάζονται σύνολα δεδομένων και ο τρόπος διαχείρισής τους. Στον σύνθετο και συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο τον οποίο ζούμε, οι διεπιστημονικές προσεγγίσεις αποτελούν δομικό στοιχείο για την κατανόησή και την ανάλυση των διεθνών τάσεων ανακατανομής ισχύος. Στο συγκεκριμένο μάθημα θα παρουσιαστούν τα στάδια που είναι απαραίτητα για την κατασκευή σύνθετων δεικτών, οι πιο διαδεδομένες ποσοτικές μέθοδοι ανάλυσης και διαχείρισης δεδομένων (Μετασχηματισμός & Στάθμιση Δεδομένων, Analytical Hierarchy Process, κα), καθώς και σημαντικές ποιοτικές μέθοδοι ανάλυσης (Delphi Method, SWOT Analysis, PEST/PESTEL, κ.ά).

- Γεωπολιτική II: σεμιναριακές εφαρμογές

Σκοπό του μαθήματος αποτελεί ο στοχευμένος εντοπισμός γεωπολιτικών συστημάτων και συμπλόκων, η περιγραφή, ανάδειξη και ανάλυση τους, με μεθοδολογική βάση αυτή της συστημικής γεωπολιτικής αναλύσεως. Επίσης, σκοπό αποτελεί η κατανόηση της λειτουργίας τους σε υπερσυστημικό επίπεδο. Ειδικότερα, η επιρροή που δέχονται και ασκούν σε αυτό, μέσω των πόλων διεθνούς ισχύος.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Η ανάπτυξη του περιεχομένου του μαθήματος αφορά σεμιναριακές εφαρμογές στην Ευρύτερη Μέση Ανατολή, την Ανατολική Μεσόγειο, την Κεντρική Ασία, την Αρκτική, με έμφαση στις σύγχρονες προκλήσεις ασφάλειας και τη γεωπολιτική του Κυπριακού Ζητήματος (ζητήματα Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής και Κυπριακού κατά τη χρονική περίοδο 1946-2018).

- Εθνική ταυτότητα: θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η βαθύτερη κατανόηση και εξοικείωση των σπουδαστών με τα ζητήματα διαμόρφωσης της συλλογικής ταυτότητας, καθώς και των σχέσεων γλώσσας και εθνικής ή/και εθνοτικής ταυτότητας, γλώσσας και εθνικισμού, εκπαίδευσης των διγλώσσων, πολυπολιτισμικότητας στη σύγχρονη δυτική κοινωνία, ως εργαλείου ενίσχυσης της εγκυρότητας του γεωπολιτικού υποδείγματος στο πλαίσιο της συστημικής γεωπολιτικής ανάλυσης.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Στη συστημική γεωπολιτική ανάλυση, τα ζητήματα της συλλογικής ταυτότητας, των σχέσεων γλώσσας και εθνικής ή και εθνοτικής ταυτότητας, γλώσσας και εθνικισμού, εκπαίδευσης, καθώς και τα θέματα πολυπολιτισμικότητας και ενσωμάτωσης στη σύγχρονη δυτική κοινωνία είναι ιδιαίτερα κρίσιμα και εντάσσονται στον 4ο πυλώνα της Μεθοδολογίας της: τον Πυλώνα Πολιτισμού/Πληροφορίας. Μετά την όξυνση

του μεταναστευτικού ζητήματος και της συνακολούθου συζήτησης επ' αυτού, προκύπτει διαυγώς η σημαντική ανακατανομή της ισχύος η προκαλούμενη από τις μεταναστευτικές ροές στη σύγχρονη δυτική κοινωνία, σε συστημικό, υποσυστημικό και υπερσυστημικό επίπεδο. Το μάθημα επικεντρώνεται στην ανάδειξη της σχέσης μεταξύ της οντότητας της προβολής ισχύος και των ζητημάτων γλώσσας και συλλογικής ταυτότητας, εκπαίδευσης των παιδιών των μεταναστών, πολυπολιτισμικότητας και ενσωμάτωσης.

- Γ' Εξάμηνο (Χειμερινό)

- Σύγχρονες τεχνολογίες Τηλεπισκόπησης για την παρατήρηση του Φυσικού Περιβάλλοντος

Η εξέλιξη του φυσικού περιβάλλοντος λόγω των φυσικών και ανθρωπογενών πιέσεων υπό το πρίσμα της κλιματικής αλλαγής απαιτεί τη συνεχή παρακολούθηση των φυσικών μεταβλητών με σύγχρονες χαμηλού κόστους προσεγγίσεις προκειμένου ο σχεδιασμός παρεμβάσεων και πολιτικών, που θα συμβάλλουν στη μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο περιβάλλον, να είναι βέλτιστος.

Περιεχόμενο του μαθήματος: α) Αναγνώριση των βασικών προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής στα χερσαία και θαλάσσια περιβάλλον με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών τηλεπισκόπησης με στόχο την ορθολογική διαχείριση των πόρων, β) Προσδιορισμός βασικών μεταβλητών φυσικού περιβάλλοντος, γ) Αναγνώριση σύνθετων φυσικών και ανθρωπογενών πιέσεων στα χερσαία και θαλάσσια περιβάλλον, δ) Χρήση ετερογενών τηλεπισκοπικών δεδομένων από δορυφορικά, εναέρια, επίγεια και θαλάσσια συστήματα λήψης, ε) Εφαρμογή μεθόδων Παρατήρησης Γης και Τεχνητής Νοημοσύνης στην ανάλυση δεδομένων από οπτικούς, πολυφασματικούς, υπερφασματικούς αισθητήρες και συστήματα ραντάρ, Lidar, πολυδεσμικά, κοκ. καθώς και δεδομένα βίντεο και χρονοσειρών στ) Εντοπισμός αντικειμένων, παρακολούθηση και χαρτογράφηση μεταβολών και χρήσεων/καλύψεων γης, χαρτογράφηση και διαχρονική παρακολούθηση φυσικών διαθεσίμων και φυσικών καταστροφών.

- Γεωπολιτική διαστήματος-δορυφορικά συστήματα

Το μάθημα αποσκοπεί να καταστήσει τους/τις φοιτητές/τριες ικανούς/ές να αντιληφθούν τη σημασία της ένταξης σε στρατηγικό και επιχειρησιακό επίπεδο των διαστημικών συστημάτων στις αντιπαρατιθέμενες δυνάμεις της εξεταζόμενης περιοχής. Στοχεύει επίσης στην ανάλυση των σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ συμμαχικών δυνάμεων.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει κριτική εξέταση των θεμελιωδών αρχών και δεδομένων της Θεωρίας της Διαστημικής Ισχύος, των σχετικών διεθνών συμβάσεων και συμφωνιών καθώς και τις επιδράσεις τους επί των δρώντων στο εξεταζόμενο σύμπλοκο. Στο μάθημα υπάρχει επίσης ανάλυση των τεχνικών στοιχείων που αφορούν την κατασκευή, τοποθέτηση σε τροχιά και έλεγχο των διαστημικών συστημάτων. Αναλύονται τα σχέδια και οι περιπτώσεις υλοποίησης διαστημικών προγραμμάτων στο γεωπολιτικό σύμπλο-

κο και εξετάζονται οι προθέσεις και οι δυνατότητες ανάπτυξης ενός Εθνικού Διαστημικού Προγράμματος. Το μάθημα ολοκληρώνεται με μία συνολική θεώρηση από γεωστρατηγικής πλευράς σχετικά με τις δυνητικές μεταβολές επί των πυλώνων της Γεωπολιτικής και την ανάδειξη γεωστρατηγικών τεχνικών.

- Διεθνής διπλωματία και στρατηγική

Σκοπός του μαθήματος: Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις θεμελιώδεις έννοιες της Ισχύος, του Έθνους-Κράτους, του Εθνικού Συμφέροντος, της Γεωπολιτικής, της Διπλωματίας, των Διεθνών Κρίσεων, της Λήψεως Αποφάσεων και της Στρατηγικής ως εργαλείων αναλύσεως και ερμηνείας των διεθνών εξελίξεων.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το Μάθημα περιλαμβάνει εξέταση και ανάλυση των θεμελιωδών αρχών και εννοιών της Θεωρίας της Ισχύος, των Διεθνών Σχέσεων, της Στρατηγικής και της Γεωπολιτικής, παρουσίαση της γενέσεως, εξελίξεως και σημασίας της Διπλωματίας, εξέταση του φαινομένου των Διεθνών Κρίσεων και παρουσίαση και ανάλυση διαφόρων μορφών Στρατηγικής των Κρατών, με συνεκτίμηση της διαχρονικής γεωπολιτικής αντιπαλότητας μεταξύ Χερσαίας/Ηπειρωτικής Ισχύος και Θαλασσίας Ισχύος καθώς και με την δέουσα αναφορά εις ανάλογα εμπειρικοϊστορικά παραδείγματα.

- Μέθοδοι Ανάλυσης Πολιτικού Λόγου

Σκοπός του μαθήματος: Η κατανόηση της έννοιας του λόγου (discourse) και η θεωρητική και εφαρμοσμένη παρουσίαση των σύγχρονων εμπειρικών μεθόδων ανάλυσής του, με εστίαση στην ανάλυση του ακραίου και ριζοσπαστικού (πολιτικού) λόγου.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Η «Ανάλυση πολιτικού λόγου» (Political discourse analysis), στη σύγχρονη εμπειρική εκδοχή της, συνδυάζει έννοιες της κριτικής/αναλυτικής προσέγγισης (Critical Discourse Analysis), της θεωρίας της επιχειρηματολόγησης (Argumentation theory) και της γλωσσολογίας σωμάτων κειμένων (Corpus Linguistics). Στο πλαίσιο του μαθήματος θα παρουσιαστεί το βασικό εννοιολογικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο των τριών πεδίων, με εστίαση στην ανάλυση ακραίου και ριζοσπαστικού λόγου.

- Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ)

Οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να εκπονήσουν Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (15.000 λέξεων) σε θέμα που άπτεται του γνωστικού πεδίου του Δ.Π.Μ.Σ. Η ανάθεση και εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την ολοκλήρωση της παρακολούθησης και την επιτυχή εξέταση του συνόλου των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Η ΜΔΕ είναι ατομική, πρωτότυπη, πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να πραγματοποιηθεί στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα, κατόπιν σχετικής έγκρισης της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. Ως κατώτατος προβιβασίμος βαθμός για την Μ.Δ.Ε. θεσπίζεται από της παρούσας απόφασης το 6/10).

ΑΡΘΡΟ 7. ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Δ.Π.Μ.Σ. «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και τη Στρατηγική» («Theoretical and Applied Geopolitical Analysis in International Relations and Strategy») θα υλοποιηθεί με συμβατική διά ζώσης διδασκαλία σε αίθουσα.

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ακόμη και σε Π.Μ.Σ. που δεν έχουν συμπεριλάβει τη δυνατότητα αυτή στην απόφαση ίδρυσής τους, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του ΕΚΠΑ για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,

- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΕΚΠΑ.

Το ΕΚΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

ΑΡΘΡΟ 8. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

8.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού κύκλου διαρθρώνεται σε τρία εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό, το εαρινό και το χειμερινό του επομένου ακαδημαϊκού έτους, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και δύο (2) εβδομάδες εξετάσεων.

8.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος ή εξετάσεως του προβλέπεται η αναπλήρωσή του/μεταφορά της ώρας και ημέρας της εξετάσεως. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης/εξετάσεως αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ. και του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

8.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θεωρείται ότι έχουν παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχουν παρακολουθήσει τουλάχιστον 9 μαθήματα από το σύνολο των 13 εκάστου μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/

τριες υποχρεούνται να παρακολουθήσουν εκ νέου το μάθημα κατά τον επόμενο μεταπτυχιακό κύκλο. Σε περίπτωση που ο αριθμός απουσιών φοιτητή/τριας υπερβεί τις 5 αδικαιολόγητες απουσίες στο σύνολο 13 παρουσιών ενός εκάστου μαθήματος, τίθεται θέμα διαγραφής του/της. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

8.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Δ.Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου ή μπορεί να στηριχθεί σε ενδιαμέσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις ή και να εφαρμόσει συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον/την διδάσκοντα/ουσα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/ντρια του Δ.Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

8.5 Το ποσοστό συμμετοχής των εργαστηριακών ασκήσεων, εργασιών και σεμιναρίων στον τελικό βαθμό του κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχωριστά, έπειτα από εισήγηση του/ης διδάσκοντα/ουσας κάθε μαθήματος και αναγράφεται στον Οδηγό Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

8.6 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.7 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της ΕΠΣ και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών/τριών με αναπηρία.

8.8 Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών των μαθημάτων του Δ.Π.Μ.Σ. που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.9 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος/η του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

8.10 Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει. Ωστόσο το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς, κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

8.11 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφολωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

8.12 Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

8.13 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του/της υπευθύνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

8.14 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = \left(\sum_{k=1}^N \text{BM}_k \cdot \text{ΠΜ}_k \right) / \Sigma \text{ΠΜ}$$

όπου:

N= αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

BM_k= βαθμός του μαθήματος k

ΠΜ_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος k

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών.

Για την απόκτηση του Δ.Π.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Δ.Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS.

ΑΡΘΡΟ 9. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

9.1 Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχή εξέταση σε αυτά.

9.2 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα

με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ.

9.3 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η κύριος-α επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

9.4 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να τροποποιηθεί/οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/της φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/της κυρίου/ας επιβλέποντος/ουσας προς την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της τροποποίησης.

9.5 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Ως κατώτατος προβιβάσιμος βαθμός για την Μ.Δ.Ε. έχει θεσπιστεί το 6/10.

9.6 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ.:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των συνεργαζόμενων φορέων ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Δ.Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές/τριες ή αφυπηρετηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων φορέων ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι/ες καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένοι/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές/τριες και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. των συνεργαζόμενων φορέων, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ.

9.7 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

9.8 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της κυρίου-ας επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπο-

γράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

ΑΡΘΡΟ 10. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

10.1 Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους/τις φοιτητές/τριες του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

10.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/τις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσαρμοστικότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (<https://access.uoa.gr/>).

10.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών/τριών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (<https://career.uoa.gr/>).

10.4 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Δ.Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Δ.Π.Μ.Σ. κ.ά.

10.5 Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην παρούσα απόφαση,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στην παρούσα απόφαση,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτώματων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

10.6 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Δ.Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

10.7 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριων, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μετά το Α' εξάμηνο σπουδών τους. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς τη Ε.Π.Σ. και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος.

Το Δ.Π.Μ.Σ. μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/τριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες.

10.8 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να κάνουν πρακτική άσκηση σε Φορέα της επιλογής τους. Πρακτική Άσκηση

μπορεί να γίνει και μέσω των προγραμμάτων ανταλλαγής π.χ. Erasmus +, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

10.9 Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

10.10 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/τις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 17).

10.11 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

10.12 Για τη συμμετοχή τους στο Δ.Π.Μ.Σ. με τίτλο «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και τη Στρατηγική» («Theoretical and Applied Geopolitical Analysis in International Relations and Strategy») οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των χιλίων επτακοσίων ευρώ (1.700€) ανά εξάμηνο. Η καταβολή του εξαμηνιαίου τέλους γίνεται το πρώτο δεκάημερο κάθε εξαμήνου.

ΑΡΘΡΟ 11. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

11.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Δ.Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Δ.Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό κύκλο σπουδών.

11.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των Δ.Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Δ.Π.Μ.Σ.

11.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγής όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

11.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

11.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

11.6 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε Δ.Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

ΑΡΘΡΟ 12. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ

Για την πραγματοποίηση των σπουδών τους οι φοιτητές/τριες μπορούν να λάβουν υποτροφίες και βραβεία.

12.1 Υποτροφία αριστείας

Αποδίδεται μία (1) υποτροφία αριστείας στον/στην αριστούχο φοιτητή/τρια του Π.Μ.Σ. βάσει της επίδοσής του/της στα μαθήματα του Α' και Β' εξαμήνου. Η υποτροφία απαλλάσσει τον/τη δικαιούχο από τα τέλη φοίτησης του τελευταίου εξαμήνου διδασκαλίας μαθημάτων.

Προϋποθέσεις

Υποψηφιότητα για υποτροφία αριστείας μπορεί να καταθέσει μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια που έχει ολοκληρώσει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης. Ο/Η υποψήφιος/α δεν πρέπει να κατέχει έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε να λαμβάνει υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Κριτήρια:

- Βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα (με μέσο όρο μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ, και στα δύο εξάμηνα σπουδών),

- επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών,

- ατομικό και οικογενειακό εισόδημα.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας και σύμπτωσης εισοδήματος, γίνεται κλήρωση. Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια αποποιηθεί την υποτροφία, παρέχεται στον/στην επόμενο/η στη σειρά κατάταξη.

Διαδικασία:

Οι φοιτητές/τριες μετά την πρόσκληση υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών αίτηση συνοδευόμενη υποχρεωτικά από τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

1) Αναλυτική βαθμολογία,

2) υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη μέσω της πλατφόρμας gov.gr, με το εξής κείμενο: «Δεν κατέχω έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε λαμβάνω υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα»,

3) πρόσφατο εκκαθαριστικό εφορίας (ατομικό και οικογενειακό)

Η Σ.Ε. του ΠΜΣ εξετάζει τις υποψηφιότητες και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία αποφασίζει σχετικά.

12.2 Βραβεία Αριστείας

Το ΠΜΣ μπορεί να απονέμει βραβεία αριστείας στους/ις τρεις πρώτους φοιτητές/τριες κάθε σειράς με την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Α' και Β' εξαμήνου, έπειτα από εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Τα βραβεία δεν έχουν οικονομικό όφελος (αφορούν ηθικές αμοιβές). Τα βραβεία υπογράφονται από τον/τη Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τον/την Πρόεδρο του Τμήματος.

Προϋποθέσεις:

1. Μέσος όρος μαθημάτων Α' και Β' εξαμήνου μεγαλύτερος/ίσος του οκτώ.

2. Ολοκλήρωση και επιτυχής εξέταση στην εξεταστική του Φεβρουαρίου (Α' εξάμηνο) και Ιουνίου (Β' εξάμηνο) στα κανονικά έτη σπουδών (Α' και Β' εξάμηνο κάθε σειράς).

Διαδικασία:

Μετά την κατάθεση της βαθμολογίας του Ιουνίου, η Σ.Ε. εξετάζει τις βαθμολογίες των φοιτητών/τριών της

σειράς, και εφ' όσον πληρούνται οι προηγούμενες προϋποθέσεις κατατάσσει τους/τις φοιτητές/τριες σε φθίνουσα σειρά (ως προς τον μέσο όρο της βαθμολογίας τους) και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος την απονομή βραβείων στους/ις τρεις (3) πρώτους φοιτητές/τριες.

Μέσος Όρος: Σε όλες τις περιπτώσεις απονομής υποτροφιών ή βραβείων ο μέσος όρος υπολογίζεται από τον τύπο:

$$\text{Μέσος Όρος} = \left(\sum_{k=1}^N \text{ΒΜ}_k \cdot \text{ΠΜ}_k \right) / \Sigma \text{ΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων των εξαμήνων κατά περίπτωση,

ΒΜ_κ = βαθμός του μαθήματος κ,

ΠΜ_κ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ,

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων του/των εξαμήνου(ων) κατά περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 13. ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ Δ.Π.Μ.Σ.

13.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών.

13.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών. το Δ.Π.Μ.Σ. διατηρεί τη δυνατότητα πρόσληψης εξωτερικών συνεργατών, για περαιτέρω γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

13.3 Η χρηματοδότηση του Δ.Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

α) Τέλη φοίτησης,

β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,

γ) κληροδοτήματα,

δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,

ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

13.4 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Δ.Π.Μ.Σ.

13.5 Η διαχείριση των πόρων των Δ.Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

13.6 Οι πόροι των Δ.Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Δ.Π.Μ.Σ.

Όταν τα έσοδα του Δ.Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Δ.Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Δ.Π.Μ.Σ.

ΑΡΘΡΟ 14. ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ-ΟΥΣΕΣ ΣΤΟ Δ.Π.Μ.Σ.

14.1 Το διδακτικό έργο του Δ.Π.Μ.Σ. ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των συνεργαζόμενων φορέων ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Δ.Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων φορέων ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

14.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύναται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Δ.Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύναται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Δ.Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

14.3 Με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους/στις υποψήφιους διδάκτορες των φορέων, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Δ.Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,
β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ κ.ά.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

14.4 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ., η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

14.5 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Δ.Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

ΑΡΘΡΟ 15. ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

15.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

15.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/στη μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/της ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/της στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

15.3 Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

15.4 Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

15.5 Στο πλαίσιο του Δ.Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γεωπολιτική Ανάλυση στις Διεθνείς Σχέσεις και τη Στρατηγική».

ΑΡΘΡΟ 16. ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

16.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών παρουσία του/της Διευθυντή/τριας του Δ.Π.Μ.Σ., του/της Προέδρου του Τμήματος ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

16.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

16.3 Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Δ.Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας.

ΑΡΘΡΟ 17. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Δ.Π.Μ.Σ.

17.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Δ.Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το Δ.Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

17.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των Δ.Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του Δ.Π.Μ.Σ. και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ.

Η εσωτερική αξιολόγηση των Δ.Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του Δ.Π.Μ.Σ.,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/τις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του Δ.Π.Μ.Σ.

Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης αποβλέπει στη βιωσιμότητα του Προγράμματος, το υψηλό επίπεδο σπουδών, τη βελτίωση των παροχών του και την αποδοτικότητα των διδασκόντων του.

Τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης καταγράφονται σε εσωτερικές αναφορές, όπου σημειώνονται οι ενδεχόμενες αποκλίσεις ή μη συμμορφώσεις, οι οποίες κοινοποιούνται (όπου απαιτείται) στους ενδιαφερομένους. Οι αποφάσεις των οργάνων του Δ.Π.Μ.Σ. για τη διόρθωση, συμμόρφωση ή βελτίωση της λειτουργίας του, περιλαμβάνουν ενέργειες σχετικές με τη βελτίωση

του προγράμματος σπουδών, του διδακτικού έργου, των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους φοιτητές, την αναθεώρηση κατανομής πόρων και της λειτουργίας υποδομών/μαθησιακού περιβάλλοντος όπου αυτό απαιτείται.

Οι πληροφορίες που λαμβάνονται στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης χρησιμοποιούνται από τα όργανα της Διοίκησης του Δ.Π.Μ.Σ. και του Τμήματος. Οι πληροφορίες της εσωτερικής αξιολόγησης δε δημοσιοποιούνται, χρησιμοποιούνται ωστόσο ως εργαλείο κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για κάθε επίπεδο λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ., με σκοπό τη βελτίωσή του, καθώς και τη σύνταξη, παρακολούθηση, αποτίμηση και αναθεώρηση των στόχων του.

ΑΡΘΡΟ 18. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Π.Μ.Σ.

Το Δ.Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2034-2035 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 19. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α. ή στην παρούσα απόφαση, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Δ.Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 7 Αυγούστου 2025

Ο Πρύτανης

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΣΙΑΣΟΣ